Baptisme - Temps durant l'any

Per FrancescRiera el dl., 07/01/2019 - 00:00

Is 42,1-4.6-7
Ac 10,34-38
Lc 3,15-16.21-22

1. QUATRE QUADRES DEL “PINTOR” LLUC

Diu la llegenda que Lluc era pintor. Veritablement el seu evangeli de vegades sembla una pinacoteca plena de llum i bellesa.

La pintura d'avui, el BAPTISME, la podem imaginar en una gran sala inicial de l’evangeli, on hi ha quatre quadres summament carregats de significat. Primer, una tela de grans dimensions amb Joan, l'home feréstec del desert. Després, en el lloc central de la sala, un quadre força petit, però que per la seva lluminositat, és el centre de la sala: el baptisme. Continua amb una gran (avorrida!?) llista de noms, la genealogia de Jesús, que el situa totalment immergit en la terra dels homes. Aquesta sala inicial acaba amb un altre gran quadre ple de contrastos i vigor, la temptació de Jesús.

Totes aquestes pintures l’artista, el contemplatiu Lluc, les pinta lentament, assaborint-ne el misteri, preocupat per copsar el "coneixement intern del Senyor” i no tant per si aquest o aquell detall recullen exactitud històrica.

Es diu dels pintors d'icones ortodoxos que pintaven agenollats. Lluc pinta aquestes escenes, programàtiques de la vida de Jesús, amb una profunda reverència, gustant el misteri de Jesús. Nosaltres avui, també amb profunda reverència, ens situem davant del quadre el Baptismes.

2. EL SEGON, EL QUADRE CENTRAL: LA TEOFANIA

Si hi ha quelcom que resulta innegable, des del punt de vista històric és que Jesús fou batejat per Joan. La “tradició” que Lluc rep a través de 50 i tants anys (com totes les tradicions sobre herois) tendeix a enaltir Jesús i, per tant, no hauria creat un fet un xic humiliant.

Noteu com Lluc ha disminuït al mínim l’escena del baptisme, i fins i tot ha escamotejat que fos Joan qui el bategés. Sembla que a Lluc li fa angúnia un Jesús fent cua a la vora del riu, confós amb qualsevol dels pecadors, enfangat a les aigües del Jordà brutes de tant pecat i de tanta tragèdia humana. El baptisme consagra la pertinença de Jesús al seu poble.

Aquest home que no se situa per damunt, sinó que s’abaixa, que se situa com un de tants menyspreats a causa de llurs pobreses i pecats, que se situa entre la xusma, és proclamat pel Pare el Fill estimat, objecte de la complaença de Déu.

3. QUAN EXPRESSAR DÉU ÉS INEXPRESSABLE

Jesús, l’home que venia de Natzaret, en la seva estada al Jordà amb el Baptista degué trobarse molt a prop de Déu. Ben segur que fou per a ell un moment d’experiència mística, de trobada amb el misteri de Déu.

L’evangelista concentra en aquesta escena, que col·loca a l’inici de l’evangeli, el que va ser experiència continuada de Jesús tot al llarg dels anys del seu camí. Pinta una “escena de revelació”: una Teofania. Aquest quadre del vestíbul de la nostra pinacoteca estarà pintat amb un estil ben llunyà de l’historicisme “en brut”. Ho farà amb estil poètic i mític, el llenguatge més idoni per a explicar l’inexpressable. Ben segur que històricament Jesús en el Jordà tingué una pregona experiència del Pare.

4. DEIXAR CLARS ALGUNS PUNTS CENTRALS

“Mentre pregava”, diu el relat de Lc, es dóna una autèntica Pentecosta. El cel que era tancat des de l’expulsió dels primers homes del Paradís, s’obre per deixar baixar l’Esperit. La llarga i antiga pregària, “oh si esquincessis el cel i baixessis” (Is 63,19), ha estat escoltada. I amb el cel obert Déu mateix deixa clara als lectors la confessió de fe pasqual.

Jesús, que s’ha fet del tot com nosaltres en les aigües del Jordà, és:

? L’home, totalment pres per l’Esperit, l’home espiritual. La coloma rememorava als lectors del s. I a tota la bellesa de la coloma del Càntic del càntics, que és l’esposa, l’amor... A nosaltres ens remet al colom de la pau, la germanor, el trencament de la guerra, de les marginacions i les exclusions... L’Esperit de Déu s’ha possessionat de Jesús.

? Un home reconegut i consagrat pel Pare com el Fill estimat. Jesús ha fet l’experiència al llarg de la seva vida de “ser una persona estimada”, de saber-se incondicionalment apreciat per Déu, a fons perdut. Ha fet l’experiència d’un Déu Pare-Mare que s’ha complagut en ell des del fons del seu Cor infinit. La relació de Jesús amb el Pare, confessarà el cristià, és tan íntima que és d’identitat.

L’escena és com una revalidació, abans de començar, de tot l'itinerari de Jesús. Un itinerari que al lector dels dies de Lluc (i dels nostres!) no sempre li resultarà fàcil d'encaixar. És aquest i no un altre qui rep Esperit Sant. És aquest el qui Déu reconeix i consagra com a Messies i Fill.

ETIQUETES

TEOFANIA EXPERIÈNCIA DE DÉU ESPERIT